

Tractatvs De Sacramentis Et Censvris

Hurtado, Gaspar

Moretus, 1633

Dispvatio XVI. De Ordine.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94788](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94788)

stingui videtur à voto simplici castitatis, quod tantum continet promissionem, & non traditionem; ergo qui solemniter vouit castitatem, nequit ex natura ipsius voti solemnitis castitatis validè tradi alteri ut coniugi, seu ad vsum oppositum castitati.

Scotus. Saneius lib. 7. disp. 26. Aegidius disp. 31. dub. 6. & Vasquez 1. 2. disp. 165. partem negatiuam tradunt, & meritò: quia voto solemniti castitatis quis non aliter se ipsum, & ius quod habet ad nuptias, tradit Deo, quam se ex virtute Religionis, & non iustitiæ, obligando ad seruandam castitatem, sicut voto simplici: ergo potest validè se ipsum alteri ex iustitia in matrimonium tradere ad vsum contra castitatem, sicut post votum simplex castitatis. Antecedens patet, & Consequentia probatur: quia traditio seu obligatio ex Religione Deo, & tradi-

tio seu obligatio alteri ut coniugi, ex iustitia optimè compatiuntur; quia sunt diuersæ rationis, & disparatæ: & id constat in eo, qui post matrimonium consummatum ex licentia alterius coniugis, vouet solemniter castitatem in Religione, in quo simul sunt dictæ traditiones seu obligationes. Vnde votum solemnne castitatis non differt à simplici, quia vno vouens tradatur Deo, & alteri non; sed votum dicitur solemnne ex eo solum, quod fiat sub certa regula approbata sub Superiore, cui vouens se in perpetuum tradit, & à quo in perpetuum acceptatur. de quo Vasquez latius vbi supra cap. 8.

Obseruandum est, Religiosos & Moniales matrimonium contrahentes, & eos qui cum Monialibus contrahunt, incurere ipso facto excommunicationem latam in Clementina vnica de Consanguinitate.

DISPUTATIO XVI.

De Ordine.

DIFFICULTAS I.

Quomodo Ordo sacer dirimat Matrimonium contrahendum.

SUPERPONIMVS, primam tonsuram, & quatuor minores Ordines, non dirimere matrimonium, imò neq; impedire; quia non suâ naturâ, seu suo iure naturali, ut patet, neque iure aliquo positiuo, quia nullum extat: Ordinem vero sacrum, etiam Subdiaconatus, dirimere ex iure Ecclesiastico matrimonium contrahendum, ut constat ex cap. 1. & 2. Qui Clerici vel vouentes, & ex cap. vnico, de Voto, in 6. & ex Tridentino sess. 24. can. 9. Quod Ordo sacer efficit non tantum ratione voti solemnitis castitatis, seu iuris Ecclesiastici annexi ipsi voto solemniti castitatis, ut dicitur in dicto cap. vnico, sed etiam ratione sui, seu ratione iuris Ecclesiastici sibi annexi, ut contra Bellarium & Basilium cap. 27. docent Scotus in 4. dist. 37. & Rebellus lib. 3. quæst. 12. quia in dictis capp. 1. & 2. id absolute tribuitur Ordini sacro, nulla facta mentione voti: & id non leuiter significatur in dicto can. 9. Tridentini.

Est tamen difficultas, An Ordo sacer etiam iure naturali & diuino dirimat matrimonium.

Circa quam, paucis quibusdam Doctoribus exceptis, reliqui communiter docent, Ordinem sacrum ratione voti solemnitis sibi annexi non dirimere matrimonium iure naturali; & meritò, ob eandem omnino rationem, ob quam Disputatione & Difficultate præcedenti diximus, votum solemnne castitatis in Religione emissum, non dirimere iure naturali matrimonium: nec Ordinem sacrum ratione dicti voti sibi annexi dirimere iure diuino positiuo, quia de eo iure nullatenus constat.

Imò Ordo ipse sacer (quamuis à Christo institutus) ratione sui, dicto voto secluso, non dirimit matrimonium iure diuino positiuo, quia de eo non constat; neque iure naturali, quia Ordo sacer suâ naturâ non est impossibilis cum traditione, qua quis alteri tribuit dominium sui corporis ad vsum conjugalem, ut patet. Ordo er-

go sacer tam ratione sui quam ratione voti sibi annexi, tantum dirimit matrimonium iure Ecclesiastico, ut optimè aduertunt Rebellus lib. 3. quæst. 4. Vasquez 3. par. dist. 249. cap. 2. & plures alij.

Obseruandum est, Clericos in Sacris, qui matrimonium contrahunt, incurere ipso facto excommunicationem latam in Clementina vnica de Consanguinitate.

DIFFICULTAS II.

Vtrum Ordo sacer ante vsum rationis susceptus dirimat Matrimonium.

SANCIVS lib. 7. disp. 30. Vasquez 3. p. disp. 246. num. 25. Henriquez lib. 12. cap. 5. & Aegidius de Sacramento Ordinis disput. 20. docent, Ordinem sacrum susceptum ante vsum rationis non dirimere matrimonium, imò neque prohibere; quia non ratione sui, seu iuris Ecclesiastici ipsi annexi (quia credi non potest, Ecclesiam vel le in eo statu initiatum suo iure comprehendit), neque ratione voti castitatis Ordini annexi, quia votum nequit esse absque vfu rationis. Quod etiam docent de Ordine sacro suscepto per vim, seu metum grauem iniustum. Quod Vasquez & alij extendunt ad Ordinem sacrum, susceptum cum ignorantia iuris & voti Ordini annexi.

Paludanus verò in 4. dist. 37. quæst. 1. artic. 1. Antoninus 3. p. tit. 1. c. 8. Ledesma 2. par. 4. q. 11. art. 4. & Rebellus lib. 3. quæst. 12. docent, Ordinem sacrum susceptum ante vsum rationis dirimere matrimonium, & meritò, non ratione voti annexi, quia absque vfu rationis nequit votum fieri, adhuc implicite; sed ratione sui, seu ratione iuris Ecclesiastici ipsi Ordini annexi: quia ius Ecclesiasticum dirimens matrimonium est absolute annexum Ordini sacro, non minus quam iura Ecclesiastica sunt annexa Baptismo: ergo licet iura Ecclesiastica comprehendunt baptismum ante vsum rationis, ita etiam ius Ecclesiasticum dirimens matrimonium annexum Ordini sacro comprehendit Sacris initiatum ante vsum rationis.

Et idem ob eandem rationem dicendum est, ut optimè

vt optimè dicti Doctores, de Ordine sacro, meti quantumvis grauissimo, voluntariè suscepto; imò etiam credimus, tunc non tantum dirimere ratione iuris ipsi annexi, sed etiam ratione voti solemn- nis castitatis ipsi annexi. Et ob eandem rationem idem est dicendum de Ordine sacro cum igno- rantia, quamuis inuincibili dicti iuris & dicti voti suscepto, vt contra Vasquez docet Sancius disp. 27. quamuis tunc non ratione voti, quando Ordo sus- cipitur cum ignorantia inuincibili annexionis voti, quia sic ignorans voti annexionem, id non efficit adhuc implicite.

Et multò melius Ordo sacer ante pubertatem post vsum rationis susceptus dirimit matrimo- nium, vt contra Sancium docet Egidius, & tunc Egidius, non tantum ratione Iuris Ecclesiastici ipsi Ordi- ni annexi, sed etiam ratione dicti voti, quia votum istud, quamuis solemnne, validè fieri potest ante decimum sextum annum, etiam si ante eum pro- fessio solemn- in Religione sit nulla, ob peculia- rem dispositionem Iuris circa professionem, quæ non est circa dictum votum, quamuis solemnne.

DISPUTATIO XVII.

De Cognatione naturali, seu ex sanguine, quæ dicitur consanguinitas.

DIFFICULTAS I.

Quid sit Consanguinitas, & quomodo eius gradus computentur.

CIRCA prius, consanguinitas (quæ dicitur quasi sanguinis vnitas) definitur, quòd sit propinquitatis duarum personarum per carnalem propagationem contracta, quarum ambe ex eadem descen- dunt, vel vna ex altera. Vnde consanguinitas est quædam mutua relatio seu habitudo coniunctionis in sanguine, requirens pro cõditione natiuitatem.

Distinguitur autem consanguinitas per gradus & lineas. Gradus est habitudo coniunctionis vnus consanguineus ad alterum, ac proinde requirit duo extrema, vnum tamquam subiectum, & alterum tamquam terminum. Linea verò est plurium ha- bitudinum coniunctionis consanguineorum ordinata collectio. Linea autem est duplex, vna recta, altera transversalis seu collateralis. Recta est collectio habitudinum eorum consanguineorum, quorū vnus ab alio originatur. Transversalis verò est collectio habitudinum ab eodem stirpe descenditum, quo- rum nullus originatur ab alio. Recta autem est duplex, per solam nostram rationem duplicata: vna est ascenditum, quæ est collectio habitudi- num prout considerantur ab stirpe versus descen- dentes: altera descenditum, quæ est collectio ha- bitudinum prout inuerso ordine considerantur à de- scendentibus versus stirpem.

Circa posterius, ad dignoscendos seu nume- randos gradus, triplex regula à Doctoribus tradi- tur. Prima est: In linea recta tot gradibus vnus al- ter coniungitur, & ab eo distat, quot generationibus vnus descendit ab altero. Vnde filius est in primo gradu cum patre, quia ab eo vna generatione de- scendit; & nepos est in secundo cum auo, quia ab eo descendit duabus generationibus, vna, qua- suus pater immediatè descendit ab illo, & altera, qua ipse immediatè descendit à patre suo, medio quo descendit à suo auo.

Secunda regula habita in can. Ad sedem. & in can. Parentela. 35. q. 5. est: In linea transversali aequali tot gradibus vnus coniungitur alteri, & ab eo distat, quot quilibet coniungitur suo communi stirpi

proximo, & ab eo distat, quia tantum ratione illius coniunguntur, & in ordine ad illum distant. Vnde duo fratres inter se sunt in primo gradu; quia in eo gradu sunt cum suo communi stirpe proximo, medio quo inter se coniunguntur, & in ordine ad quem distant.

Tertia regula habita in cap. fin. de Consanguini- tate est: In linea transversali inaequali tot gradi- bus vnus coniungitur alteri, & ab eo distat, quot is, qui remotior est à communi stirpe proximo, ei con- iungitur. & ab eo distat, quia solum coniungun- tur ratione communis stirpis proximi; ac proinde nequeunt magis inter se coniungi, quàm remo- tior illi coniungitur. Vnde patruus & consobrinus sunt in secundo gradu; quia consobrinus est in se- cundo cum proximo stirpe amborum.

Obseruandum est, in prima regula, conuenire Ius civile cum canonico, non verò in secunda, neque in tertia; quia Ius civile numerat omnes gradus qui reperiuntur in duabus personis, quæ transversaliter comparantur. Vnde Iure civili duo fratres sunt in secundo gradu; quia in quolibet est vnus gradus respectu proximi stirpis, vtrique communis; & patruus & sobrinus in tertio, & duo filij duorum fratrum in quarto.

DIFFICULTAS II.

Vtrum Consanguinitas dirimat Matrimo- nium iure aliquo positiuo.

Conueniunt Doctores, consanguinitatem nullo Iure diuino dirimere matrimonium; quia non Iure aliquo Euangelico, quia nullum circa hoc exstat; neque Iure aliquo veteri, quia quamuis in veteri lege Leuitic. 18. consanguini- tas in aliquot gradibus dirimeret matrimonium, etiam in primo lineæ rectæ, in quo etiam dirimit iure naturali; tota tamen lex vetus, vt positua, cef- sauit morte Christi; dirimere tamen Iure Eccle- siastico, vt constat ex capp. statim citandis.

Obseruandum est, quòd quamuis consanguini- tas olim dirimeret vsque ad septimum gradum inclusiue, vt constat ex can. Ad sedem. 35. quæst. 5. iam tamen non dirimit nisi vsque ad quartum gra- dum, inclusiue tamen, vt constat ex cap. Non de- bet. 8. de Consanguinitate.